

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 7C/5/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111221431
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Rovňánková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2019:1111221431.15

Uznesenie

Okresný súd Bratislava I v právnej veci žalobcu: L. U., F. X.X.XXXX, T. R.P. F.. XXXX/XB, P., zastúpená: JUDr. Jana Polakovičová, advokátka, Studenohorská 42, Bratislava, proti žalovanému: I. U., F. X.XX.XXXX, W. XX.XX.XXXX, F. T. U. XX, XXX XXX Bratislava, o zaplatenie istiny 18.347,94 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie **z a s t a v u j e** .
- II. Súd žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .
- III. Súd **p r i z n á v a** štátu nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu dňa 01.07.2011 sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy vo výške 18.347,94 s príslušenstvom a náhrady trov konania.

2. Z lustrácie v Registri obyvateľov súd zistil, že žalovaný dňa 22.03.2017 zomrel.

3. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava I č. k. 4D/1/2017, Dnot 17/2017 zo dňa 01.06.2018 vyplýva, že dedičstvo po poručiteľovi - žalovanom, nenadobudol žiadny dedič. Súd podľa § 203 ods. 1 písm. b) CMP potvrdil, že dedičstvo, ktoré nenadobudol žiadny dedič, nakoľko dedičia jednotlivých dedičských skupín dedičstvo odmietli, podľa § 462 Občianskeho zákonníka pripadlo štátu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 22.06.2018.

4. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

Podľa § 7 ods. 1 veta prvá zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením.

Podľa § 7 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka, smrťou táto spôsobilosť zanikne.

Podľa § 61 CSP, procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

5. V danej veci mal súd za preukázané, že žalobca zomrel dňa 22.03.2017.

6. V prejednávacom spore sa domáhala žalobkyňa od žalovaného zaplata sumy 18.347,94 eur s prísľušenstvom a náhrady trov konania. Nakoľko žalovaný v priebehu konania zomrel, zanikla jeho procesná subjektivita. Keďže k strate došlo počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posudzoval, či vzhľadom na povahu sporu má konanie zastaviť alebo prerušiť, alebo či môže v konaní pokračovať. Vzhľadom na to, že v konaní išlo o majetkový spor, bolo potrebné zistiť, či v konaní možno pokračovať s právnymi nástupcami žalovaného. Súd však v danom prípade nemohol pokračovať v konaní s právnymi nástupcami, keďže potenciálni dedičia žalovaného sa nestali skutočnými dedičmi z dôvodu, že dedičstvo odmietli. Vzhľadom na platnú zásadu, že nemôže existovať vec nikoho, zákon rieši aj situáciu, ak po smrti fyzickej osoby niet žiadneho dediča zo zákona ani zo závetu, na ktorého by majetok poručiteľa mohol prejsť a dedičstvo tak nadobudol štát ako odúmrt'. Odúmrt' nemôže štát odmietnuť. Ide o právo (nie však dedičské), ktoré štátu priznáva zákon. Štát nadobúda vlastníctvo, práva, ale aj povinnosti po poručiteľovi zo zákona ku dňu smrti poručiteľa.

7. Povaha veci za tejto situácie nedávala súdu inú možnosť ako zastaviť konanie pre nedostatok procesnej podmienky spočívajúcej v strate procesnej subjektivity žalovaného. Súd preto v zmysle vyššie citovaného ustanovenia Civilného sporového poriadku konanie zastavil.

8. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

9. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania, je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách sporu, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Z danej procesnej situácie, keď súd zastavil konanie z dôvodu úmrtia žalobcu po začatí konania, nemožno zavinenie na zastavení konania v žiadnom prípade pričítať žalobcovi a rovnako ani žalovanému. Na základe uvedeného súd rozhodol, že žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

10. V priebehu konania súd uznesením č. k. 7C/5/2012-141 zo dňa 20.11.2014 nariadil znalecké dokazovanie. Znalec súdu doručil vypracovaný znalecký posudok č. 16/2015 zo dňa 22.12.2015 spolu s vyúčtovaním odmeny. Súd uznesením č. k. 7C/5/2012-170 zo dňa 07.04.2016 priznal znalcovi odmenu vo výške 825,48 Eur. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.05.2016. Odmena znalcovi vo výške 825,48 eur bola na základe uznesenia č. k. 7C/5/2012-170 zo dňa 07.04.2016 vyplatená zo štátnych finančných prostriedkov.

11. Podľa § 251 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 252 CSP, každý platí výdavky, ktoré mu v konaní vzniknú.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Podľa Čl. 4 ods. 1 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

Čl. 4 ods. 2 CSP, ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

V konaní bola zo štátnych finančných prostriedkov celkovo uhradená suma 825,48 Eur, a to na základe uznesenia č.k. 7C/5/2012-170 zo dňa 07.04.2016. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.05.2016.

Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

12. Súd o uvedených „trovách štátu“ rozhodol s použitím Čl. 4 ods. 2 CSP, resp. Čl. 4 ods. 1 CSP, pričom nutnosť použitia uvedených ustanovení odôvodňuje neexistenciou procesného ustanovenia explicitne umožňujúceho priznanie náhrady trov konania štátu a súčasne potrebou spravodlivej úpravy vzťahov medzi stranami sporu a štátom, ktorý v predmetnom konaní preukázateľne hradil niektoré ich výdavky, čím štátu vznikli vlastné trovy. Za obsahovo a účelom najbližšie ustanovenia CSP (Čl. 4 ods. 1) možno považovať ustanovenia § 255 CSP o náhrade trov konania podľa pomeru úspechu vo veci a tiež ustanovenie § 259 CSP, ktoré umožňuje uplatnenie výdavkov „inej osobe“ (okrem strany sporu a svedka), avšak vzhľadom na špecifickosť daného ustanovenia o uplatňovaní nárokov (odkazujúce sa na § 258 ods. 3 CSP) má súd zato, že na priznanie náhrady trov štátu je nutné taktiež poukázať na prítomnú potrebu rozhodnutia v súlade s princípmi všeobecnej spravodlivosti a rozumného usporiadania procesných vzťahov v zmysle Čl. 4 ods. 2, aby nevznikla žiadna pochybnosť o zákonnosti rozhodnutia v časti týchto nárokov.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konštatuje, že štát má nárok na náhradu trov, ktoré platil.

14. Súd v dôsledku „dvojstupňovosti“ rozhodovania o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 262 ods. 1 CSP a § 262 ods. 2 CSP, rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak, že štátu priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O konkrétnej výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bratislava I., písomne, v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).